

TILVÆKST Grovfoder nr. 13, 27-05-2022

Indhold

- Mark
- Aktuelt i majs
- Aktuelt i græs
- Aktuelt i foderroer
- Aktuelt i vårbyg
- Tab af kvælstof ved udbringning af gylle til græs
- Regler og tilskud
- Slåning af braklagte arealer

MARK

Aktuelt i majs

Af planterådgiver Peter Siebert

Majsen gror godt og sætter hurtigt flere blade. Vær derfor opmærksom på behandlingsfristen ved 6-bladstadiet på flere sprøjtemidler, som f.eks. Harmony 50 SX, Onyx og Starane 333 HL.

Der er stor forskel på ukrudtssituationen rundt i de forskellige majsmarker. De først såede marker er sprøjtet første gang (T1) mod ukrudtet og er nu tæt på den anden sprøjtning (T2). Hvis ukrudtstrykket er lavt og ikke er domineret af svært bekæmpeligt ukrudt, kan det overvejes, om ukrudtsbekæmpelsen kan klares med en enkelt sprøjtning som efterfølges af en afsluttende rensning og isåning af græsefterafgrøden. Som udgangspunkt bør du ikke nøjes med én ukrudtssprøjtning, hvis der ikke efterfølgende radrenses og isås en græsefterafgrøde. I hvert fald bør du være klar til at ændre strategi, hvis der fremspirer ukrudt efter, at T1-sprøjtning er gennemført. Vær opmærksom på, at flere ukrudtsmidler kun må anvendes indtil vækststadie 16, hvor majsen står med seks blade. Sent fremspirende ukrudtsarter er bl.a. alm. hanespore, hvidmelet gåsefod, snerlepileurt og sort natskygge.

Billede 1 Voldsom nyfremspiring af hvidmelet gåsefod efter T1-sprøjtning den 15. maj (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Der går endnu lidt før de første majs skal renses. Du kan læse mere om radrensning i majs, isåning af efterafgrøder og eftergødsning i næste udgave af TILVÆKST Grovfoder. Nogle marker vil først lige have fået den første ukrudtssprøjtning (T1), når denne udgave af TILVÆKST Grovfoder bliver bragt, mens andre marker sprøjtes anden gang (T2). Fælles for alle markerne er, at afgrødernes vækst ikke har været hæmmet af nattefrost eller andre ugunstige forhold, som lægger en dæmper på vækstraten. Udviklingen går derfor hurtigt i øjeblikket, og majsens sætter i rask tempo flere og flere blade, hvilket har betydning for hvilke midler, der kan anvendes i T2 sprøjtningen.

I TILVÆKST Grovfoder nr. 10 er der i Tabel 1 vist en oversigt over de godkendte midler i majs og deres behandlingsfrister. Vær særlig opmærksom på midler, som kun må anvendes indtil vækststadium 16, som er 6-bladstadiet. Det gælder f.eks. Fluroxypyr-produkter som Starane 333 HL og kopiprodukter, Onyx og Harmony 50 SX, som alle kun må anvendes til vækststadium 16.

Du bør altid læse etiketten inden sprøjtning for at sikre dig, at behandlingsfrister, dosis mv. overholdes. Der findes en lang række kopiprodukter på markedet, og selvom aktivstoffet er det samme, har kopiprodukter- og originalprodukter ikke altid den samme godkendelse.

Aktuelt i græs

Af planterådgiver Thomas Harbo

Omslag til ustadigt vejr kom på et uheldigt tidspunkt, hvor mange var klar til at tage første slæt.

Kun en mindre del af slætgræsset er blevet høstet inden vejret slog om ustadigt vejr. Hvor der er høstet, er stubben meget grøn, hvilket er et tegn på, at der ikke har været det helt store lag på. Til gengæld sikrer det en hurtigere genvækst, hvis der er faldet tilpas med nedbør, eller der er vandet.

De, som ikke har høstet endnu, går og tripper og spejder efter to-tre dages tørvejr, så græsset kan skårlægges, forvejres og høstes. Endnu er kvaliteten i græsset i orden overordnet set, men der er enkelte steder, hvor der allerede er en stor gennemskridning i rajræsserne, og marker med græsblandinger med stort indhold af strandsvingel, burde være høstet. Det går hurtigt nu, både med tørstoftilvækst og kvalitetsforringelse, men heldigvis har kløveren fulgt godt med og udgør mange steder en pæn, stor del af grønmassen, hvilket stabiliserer kvaliteten og sikrer kørnes foderoptagelse og mælkeydelse ved lavere FK org. stof.

Det gælder om at få gødsket markerne til andet slæt, straks græsset er bjærget. Interessen for tørvejr afløses da også med det samme af en utålmodig spejden efter nedbør, der kan sikre effekten af gylle og handelsgødning. I artiklen 'Tab af kvælstof ved udbringning af gylle til græs' fortæller Vivi Ernstsens om, hvordan du kan beregne kvælstofeffekten af den gylle, du udbringer til slætgræsset. Selvom vi ikke kan påvirke de faktorer, der betyder mest for kvælstofudnyttelsen, sætter det fokus på de gode udbringningsforhold, ligesom det kan forklare, hvorfor kvælstofvirkningen nogle gange ser ud til at være lidt sløj.

Med hensyn til slætstrategi hen over sommeren kan du vælge flere forskellige tilgange. Du kan fortsætte, som de fleste har gjort indtil nu, altså satse på det maksimale tørstofudbytte med en passende kvalitet. Eller du kan prøve at gå efter et højere proteinindhold. Hvad der er det rigtige for dig, afhænger af flere parametre, hvoraf de vigtigste er:

- ○ Har du rigelig grovfoder på lager, er der plads til at følge en strategi om at øge proteinindholdet i ensilagen, selvom det givetvis koster lidt udbytte.
Du kan nøjes med at tilføre gylle, som mange undtagelsesbrug allerede gør, og afkorte intervallet mellem slættene til f.eks. 22 - maks. 26 dage. Vær dog opmærksom på, at du ender med at tage et ekstra slæt ved at følge denne strategi, og at høstomkostningerne pr. FEN bliver derfor bliver højere.
- Handelsgødning og gylle
 - Har du indkøbt handelsgødning inden prisernes himmelflugt, kan du også fortsætte som planlagt. Overvej dog hvilken værdi et evt. lager af handelsgødning skal sættes til.
 - Kløverbstanden udvikler sig gerne over tid og forskelligt mellem marker. Du kan derfor med fordel differentiere tildelingen af handelsgødning mellem marker med god kløverbestand og mellem førsteårs- og ældre marker. Mens førsteårsmarker har en god N-respons på gennemsnitligt 12 FEN pr. kg N, ligger N-

responsen i flerårsmarker gennemsnitligt kun på 4-5 FEN pr. kg. N. I marker med god kløverbestand vil det ofte ikke være rentabelt at tilføre kvælstof. Undlader du at udbringe gylle til slætgræsmarken med en stor kløverbestand, skal du dog sikre kaliumforsyningen med handelsgødning. Hvis ikke kaliumtallet på let sandjord er mindst 6-7 efter første slæt, vil det gå ud over produktionen i marken. På tungere jorde er risikoen for kaliummangel betydeligt mindre.

Du kan med fordel kontakte din kvægrådgiver for at få input til den slætstartegi, du bør følge hen over de kommende måneder.

Aktuelt i foderroer

Af planterådgiver Thomas Harbo

Hold øje med fremspiring af alm. hanespore i roerne. De skal bekæmpes, inden de bliver for store. Kvik bekæmpes, når indsatsen mod frøukrudt er afsluttet.

Fremspiring

De seneste år har fremspiringen været for uens og generelt utilfredsstillende. I år synes jeg imidlertid, at det generelt ser bedre ud med en mere ensartet fremspiring og et tilfredsstillende plantetal. Det kan synes overraskende, da der i perioden fra såning og frem til omkring 10.-11. maj ikke er faldet nedbør, ligesom såbeddet i en del marker er mere knoldet end i mange år. Ikke desto mindre er der et plantetal på mere end 75.000 planter pr. ha i de fleste marker og i de bedst etablerede helt op til mere end 90.000.

Græsukrudt

Hvor ukrudtsbekæmpelsen af det almindelige frøukrudt er forløbet som planlagt, og marken er helt fri for tokimbladet ukrudt efter anden sprøjtning (T2-sprøjtning), er det tid til at indlede bekæmpelsen af evt. græsukrudt som kvik og alm. hanespore.

Strategien mod kraftige bestande af kvik har i mange år været at anvende en moderat dosis Focus Ultra + Dash eller Agil 100 EC, mellem T2-sprøjtning og T3-sprøjtning, for at lægge en dæmper på de første skud, for derefter at afslutte bekæmpelse af kvik med en høj dosis Focus Ultra eller fuld dosis Agil 100 EC efter afsluttende ukrudtssprøjtning (T3) mod frøukrudt. Imidlertid ser det ud til, at der opnås en bedre bekæmpelse, hvis denne opgøres som biomassen af kvik i marken året efter, hvis indsatsen mod kvik først sker efter en god uges tid efter T3-sprøjtningen mod frøukrudt. Bekæmpelsesforslag ses i tabel 1 herunder.

Alm. hanespore ses nu også som et veletableret problem i roemarken, hvor majs indgår i sædskiftet. Første bekæmpelse skal ske nu, inden alm. hanespore får mere end to til tre blade. Forvent at der bliver behov for en opfølgende sprøjtning efter 10 til 14 dage.

Mod større rajgræsplanter har Focus Ultra + Dash den bedste effekt af de to midler, men der skal anvendes en ret høj dosering for at opnå tilstrækkelig effekt. Spørg din planterådgiver til råds, hvis du skal bekæmpe rajgræsser.

Billede 2 Tæt bestand af alm. hanespore i foderroer (Foto: Thomas Harbo, SAGRO)

Tabel 1 Løsningsforslag til bekæmpelse af græsukrudt i foderroer

Ukrudtsbestand	Tidspunkt	Middel	Dosis [l/ha]	Pris [kr./ha] ¹⁾	Bemærkning
Kvik	T3 + 7-8 dage	Agil 100 EC	0,8	176	Vær opmærksom på, at Focus Ultra kun må anvendes én gang pr. vækstsæson, og Agil 100 EC kun med max. 0,8 l/ha, evt. 0,4 l/ha + 0,4 l/ha i splitsprøjtning.
Kvik	T3 + 7-8 dage	Focus Ultra Dash	1,5-2,0 0,5	293-390	
Alm. hanespore	Alm. hanespore max. 2 blade	Focus Ultra Dash	1,0-1,5 0,5	195-293	
	Genfremspiring, alm. hanespore max. 2 blade	Agil 100 EC	0,4-0,75	88-165	

1) Priser er hentet i Middeldatabasen (Kilde: SEGES)

Vær opmærksom på, at Focus Ultra kun må anvendes én gang pr. vækstsæson, og Agil 100 EC kun med max. 0,8 l/ha, evt. 0,4 l/ha + 0,4 l/ha i splitsprøjtning. Ofte vil der være behov for at tage begge midler i anvendelse for at opnå tilstrækkelig effekt.

Aktuelt i vårbyg

Af planterådgiver Birgit Vestergård og planterådgiver Thomas Harbo

Efter en lang, tør periode er det nu mere fugtige forhold i markerne, og bladsvampe, særligt bygbladplet, begynder at kunne findes i afgrøderne. De tidligst såede afgrøder nærmer sig begyndende skridning og svampebekæmpelse er aktuel her.

Alm. hanespore og rodukrudt

Normalt yder en veletableret vårbygmark god konkurrence overfor ukrudt – også alm. hanespore. I sidste års mange tynde bygmarker så vi dog, hvor galt det kan gå, hvis afgrøden ikke lukker af. Selvom bygmarkerne generelt står rigtig flot i år, ses kraftig fremspiring af alm. hanespore i hjørner, kørespor, rundt om hydranter og master og lignende steder, hvor der er en smule lys. Alm. hanespore bekæmpes effektivt med flyvehavremidlerne Primera Super og Foxtrot frem til afgrødens vækststadium 30, dvs. når skuddene retter sig op, men inden første knæ kan mærkes lige over jorden. Det er efterhånden kun i de senest såede marker, at afgrøderne ikke har passeret dette vækststadium. Primera Super og Foxtrot MÅ IKKE anvendes i havre.

Rodukrudt som agertidsel og agersvinemælk ses også i mange marker. Begge arter bekæmpes bedst med hormonmidlerne Metaxon og U46 M. Sprøjtningen bør først ske 14 dage efter ukrudtsbekæmpelse mod frøukrudt, så tidslerne igen er kommet i god vækst. Når tidslernes skud er 15-20 cm høje, opnår du den bedste effekt. Behandlingsfristen er vækststadium 39, fanebladet fuldt udviklet. Afgrøden er meget tæt i strækingsfasen, så det kræver langsom kørsel og stor vandmængde at få en tilstrækkelig god nedtrængning. Anvend mindst 200-250 L væske pr. ha.

Tabel 2 Løsningsforslag til bekæmpelse af alm. hanespore og rodukrudt

Ukrudtsart	Løsning	Dosis [L/ha]	Bemærkning
Alm. hanespore, flyvehavre	Primera Super Sprede-klæbemiddel	0,8-1,0 0,2	Midlerne skal anvendes mod flyvehavre, da der ikke er nogen godkendelse mod alm. hanespore. Kun én behandling pr. år. Mindst 2 meter afstand til vandmiljø. Senest i v.s. 30. Optimum 15-20 °C og 2 timers tørvejr.
	Foxtror Sprede-klæbemiddel	0,8-1,0 0,2	
Agertidse, agesvinemælk	Metaxon	1,0	Langsom kørsel og stor væskemængde, min. 200-250 L/ha. Kun én behandling pr. år. Mindst 2 meter afstand til vandmiljø. Senest i v.s. 39. Optimum 20 °C og 4-6 timers tørvejr.
	Ammoniumsulfatopløsning	2,0	
	Sprede-klæbemiddel	0,2	
	U46 M	1,0	
	Ammoniumsulfatopløsning	2,0	
	Sprede-klæbemiddel	0,2	

Høje kornpriser – større indsats mod svampe?

Vi bliver ofte spurgt, om de høje kornpriser berettiger til øget indsats mod svampe. Svaret er generelt nej, da vi anbefaler robuste doseringer. Således viser en gennemregning af flere års svampesøg, at de anbefalede strategier giver bedst netto-merudbytter, også ved høje kornpriser.

Dog vil det alt andet lige oftere være rentabelt at køre to gange, men stadig kun hvis angrebene i marken tyder på risiko for at skadestærsklerne overskrides.

Nye Triazolregler

Da det meste Triazol, som er solgt i år, er af den "gamle" type, har vi ikke regnet på reglerne for de nye Triazoler i vore løsninger.

Højere indsats mod svampe i maltbyg?

Her er svaret også nej. Hvis der behandles under hensyn til merudbyttet, er sorteringen sikret.

Som det ses af tabel 3 over de mest dyrkede bygsorter, er det kun Fokus, som er meldugmodtagelig. Da Propulse SE 250 har udmærket effekt mod bygmeldug, vil der næppe være grund til særligt middelvalg i Fokus.

Bekæmpelsestærskler

Skadestærsklerne er afhængige af sort og udviklingsstadium. Generelt vil der ikke være behov for svampesvamp, før kornet når begyndende strækning, men indimellem er smittetrykket så stort, at behandling i de sene buskningsstadier må anbefales; det vil oftest være bygbladplet, der udløser en tidlig bekæmpelse. De "officielle" skadestærskler ses her (Kilde: SEGES).

Meldug

De fleste dyrkede sorter er mlo-resistente og angribes derfor ikke af meldug. Kun sorten Fokus: 1-10 pct. angrebne planter

Bygbladplet

Meget modtagelige sorter

V.s. 30-50: Over 10 pct. angrebne planter.

V.s. 51-65: Over 25 pct. angrebne planter.

Eksempler på sorter: RGT Planet

Modtagelige og delvis modtagelige sorter

V.s. 30-31: Over 50 pct. angrebne planter.

V.s. 32-60: Over 25 pct. angrebne planter.

Eksempler på sorter: Flair, Laureate, Prospey, Skyway, Stairway og Wish.

Ikke modtagelige sorter

V.s. 30-31: Over 75 pct. angrebne planter.

V.s. 32-60: Over 50 pct. angrebne planter.

Eksempler på sorter: Feedway og Firefox.

Skoldplet

Nedenstående udløser kun en behandling, hvis der er over 10 pct. angrebne planter.

Modtagelige sorter

V.s. 31-65: Mindst fem dage med nedbør (over 1 mm) fra v.s. 31.

V.s. 31-39: Reduceret jordbehandling og forfrugt byg. Mindst to dage med nedbør (over 1 mm) fra v.s. 31. Derefter samme model som for pløjet.

Eksempler på modtagelige sorter: Feedway, Firefox, Flair, RGT Planet og Skyway.

Ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter

V.s. 31-65: Mindst syv dage med nedbør (over 1 mm) fra v.s. 31.

V.s. 31-39: Ved forfrugt byg og reduceret jordbearbejdning. Mindst to dage med nedbør (over 1 mm) fra v.s. 31. Derefter samme model som for pløjet.

Eksempler på ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter: Laureate, Stairway og Wish.

Er der netop behandlet med et virksomt middel, starter optællingen af nedbørsdøgn først 10 dage efter denne behandling. Der tælles maks. 14 dage tilbage i tiden.

Bygrust

Modtagelige sorter

V.s. 30-65: Over 10 pct. angrebne planter.

Eksempler på sorter: Feedway, Firefox, Flair, Laureate, Prospect, RGT Planet, Skyway, Stairway og Wish.

Ikke modtagelige og delvis modtagelige sorter

V.s. 30-31: Over 75 pct. angrebne planter.

V.s. 32-60: Over 50 pct. angrebne planter.

Eksempler på sorter: Ingen blandt de dyrkede sorter.

I tabel 3 er der vist en oversigt over de mest dyrkede vårbygssorters modtagelighed for svampesygdomme.

Tabel 3 Merudbytte for svampbekæmpelse og modtagelighed for svampesygdomme (Kilde: Sortinfo, SEGES)

Sort	Bruttomerudbytte for svampbekæmpelse, 14 forsøg, 2019-2021 [hkg/ha]	Bladplet [0-3]	Bygrust [0-3]	Skoldplet [0-3]	Meldug [0-3]	Ramularia [0-3]
RGT Planet	10,2	3	3	2	mlo	3
Laureate	8,8	1	2	1	mlo	3
Stairway	7,6	1	3	1	mlo	3
Skyway	11,4	2	3	2	mlo	3
Wish	10,3	1	3	1	mlo	2
Prospect	9,0	2	3	1	mlo	3
Flair	8,0	1	3	2	mlo	3
Firefox	11,0	0	3	2	mlo	3
Feedway	6,7	0	3	3	mlo	3
KWS Irina	9,8	1	3	2	mlo	3
Ellinor	7,4	2	2	3	mlo	3
Applaus	12,3	3	3	3	mlo	3
Focus	5,9	2	2	1	3	1

I vårbyg er behandlingstidspunktet ikke så afgørende som i f.eks. vinterhvede, da svampesygdommene ikke angriber akset. Derfor er en behandling omkring gennemskridning ofte ideel. Overskrides skadestærsklerne for f.eks.

bygbladplet i v.s. 31-34 og en behandling iværksættes, kan den afsluttende behandling ofte afvente gennemskridning, hvorved afgrøden er beskyttet længere hen over sommerperioden, hvor angreb af bygrust ofte indtræffer.

SAGROs forslag til svampebekæmpelse 2022 i vårbyg ses i tabel 4.

Tabel 4 Løsningsforslag til svampebekæmpelse i vårbyg (Kilde: TILVÆKST Salgsafgrøder)

Skadegører	Afgrødestadium	Løsning	Dosis [L/ha]	Prisniveau [kr./ha]	Bemærkning
Bygbladplet, skoldplet, bygrust	30-33	Comet Pro Proline EC 250	0,15 0,15	110	For at undgå problemer med triazolreglerne senere på sæsonen, foreslås triazole ikke på dette tidlige tidspunkt. OBS på bygbladplet ved mange halm- og stubrester. Comet Pro må max. anvendes to gange med min. 21 dages interval.
Skoldplet (bygbladplet, bygrust)	30-33	Proline EC 250	0,25	110	For at undgå problemer med triazolreglerne senere på sæsonen, foreslås triazole ikke på dette tidlige tidspunkt.
Bygbladplet, skoldplet, bygrust, ramularia, meldug	37-59	Propulse SE 250 Comet Pro	0,4 0,2	210	NB: Propulse SE 250 må max. anvendes én gang. Comet Pro må max. anvendes to gange og med min. 21 dages interval.
Skoldplet, (bygbladplet), bygrust, ramularia, meldug	37-59	Propulse SE 250 Orius Max 200 EW/Orius Gold	0,4 0,25	185	NB: Propulse SE 250 må max. anvendes én gang. Orius Max 200 EW må max. anvendes to gange. OBS på triazolregler.
Skoldplet, bygrust, ramularia, (meldug)	37-59	Propulse SE 250 Amistar/Mirador	0,4 0,2	189	NB: Propulse SE 250 må max. anvendes én gang. Amistar må max. anvendes to gange med min. 14 dages interval.
Skoldplet, bygbladplet, bygrust, ramularia, meldug	37-40	Propulse SE 250 Balaya	0,2 0,3	215	Begge midler må max. anvendes én gang. Balaya må senest anvendes i v.s. 40. OBS på triazolregler.
Bygrust	59-69	Orius Max 200 EW/Orius Gold	0,3	50	Sen supplerende behandling. Senest i v.s. 69. Begge midler må max. anvendes to gange. OBS på triazolregler.

31	1. knæ mærkbart lige over jordoverfladen	
31.2	2. knæ (nodie) mærkbart, >0,5 cm fra 1. knæ	
31.5	2. knæ (nodie) mærkbart, >1 cm fra 1. knæ	
31.8	2. knæ (nodie) mærkbart, >1,5 cm fra 1. knæ	
32	2. knæ mærkbart, mindst 2 cm afstand til 1. knæ	
33	3. knæ mærkbart, mindst 2 cm afstand til 2. knæ	
37	Spidsen af fanebladet synlig, men endnu sammenrullet	
39	Fanebladet fuldt udviklet, fanebladets bladskede synlig	
41	Fanebladets bladskede begynder at strække sig	
43	Fanebladets bladskede begynder at svulme op	
47	Fanebladets bladskede åbner sig	
49	Første stak synlig	
51	Begyndende skridning, første småaks netop synlig	
53	Akset kvart gennemskredet	
55	Akset halvt gennemskredet	
59	Akset fuldt gennemskredet	
61	Begyndende blomstring, første blomst åben	
65	Blomstringen halvvejs, 50% af aksets blomster åbne	
69	Blomstring afsluttet	
71	Kernels indhold vandagtigt	
75	Kernels indhold mælket og let grynnet	
85	Kernels indhold blødt, men tørt (dejmodent)	
87	Gulmoden, vedblivende aftryk af en fingernegl i kernen	
89	Fuldmoden (mejetærskemoden), kerner svære at knække	
93	Kernerne løsner sig frivilligt fra akset	
99	Stub	

Figur 1 Vækststadier i korn (uddrag), begyndende strækning til stub (Kilde: SEGES)

Tab af kvælstof ved udbringning af gylle til græs

Af planterådgiver Vivi Ernstsén

Med øget udnyttelseskrav til kvælstof i husdyrgødning og høje gødningspriser bør alle faktorer, som kan hæve markeeffekten, tages i anvendelse. Udbringningsmetoden er den vigtigste.

Kvælstoftabet kan beregnes

Gylleeffekt, <https://gylleeffekt.dlbr.dk/>, kan beregne markeeffekt og tab af ammonium-kvælstof. Dette IT-program er ret simpelt, så du kan bruge programmet på kontoret såvel som i marken. Beregningerne tager udgangspunkt i de

faktorer, der påvirker markeffekten af gyllen mest – vejrdata (vind, temperatur og fugtighed), gylletype (kvæg-, svinegylle eller afgasset gylle), udbringningsteknik og mængde. Ved indtastning af oplysningerne på den forreste side kan du allerede kende estimatet for ammoniaktabet, inden gyllevognen kører i marken.

Uanset hvilken gylletype, der skal udbringes, bør gødningsværdierne indtastes fra en gylleanalyse, da programmets forvalgte indhold ikke stemmer så godt overens med "vestjysk gylle". Indholdet af tørstof, kvælstof og ammonium er af afgørende betydning for beregning af korrekt markeffekt.

Angiv lokalitet og udbringningstidspunkt

8753 Agerbæk

23-05-2022 13:15

Angiv afgrøde og højde

Græs

5-10 cm

Angiv gødningstype, udbringningsteknik og mængde

Kvæggylle

Nedfældet (græs)

Vis næringsstofindhold 25.00 ton pr. ha

Tørstof: 4.50 %

Kvælstof: 4.53 kg pr. ton

Ammonium: 3.45 kg pr. ton

Fosfor: 0.85 kg pr. ton

Kalium: 2.31 kg pr. ton

Magnesium: 0.40 kg pr. ton

Svovl: 0.00 kg pr. ton

Gem næringsstofindhold

Figur 2 Indtastningsgrundlag for beregning. Her ses et højere ammoniumindhold end forventet i "vestjysk kvæggylle". (Kilde: SEGES)

Udbringningsteknik

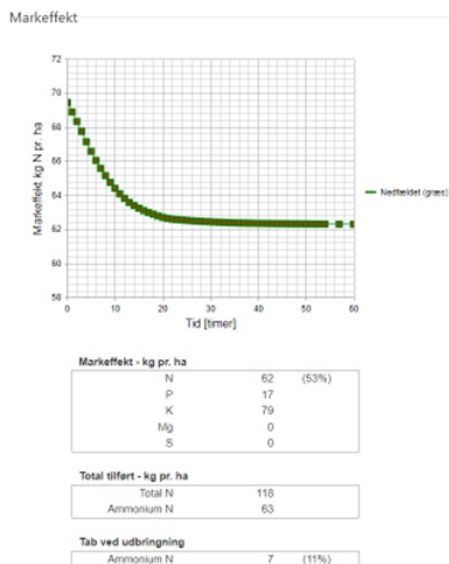
Udbringningsmetoden har stor indflydelse på tabet af ammonium-kvælstof. Slangeudlægning med syre og nedfældning medfører et mindre tab af ammonium-kvælstof set i forhold til slangeudlagt uden syre, se tabel 5, som dog ikke er tilladt i græs. Uafhængigt af, om gyllen er kvæg- eller biogasgylle, vil tabet af ammonium-kvælstof ved utilstrækkelig nedfældning være stort. Tilsætning af syre kan reducere tabet af ammonium-kvælstof med op mod halvdelen.

Tabel 5 Eksempler på markeffekt og tab af ammonium ved forskellige gylletyper og udbringningsmetoder i græs efter første slæt 2022 ved middagstid (23. maj) (Kilde: Gylleeffekt, SEGES)

Gylletype		Slange + syre	Nedfældet	Slangeudlagt + syre, IKKE LOVLIGT
Kvæggylle (59 % ammoni- umindhold)	Markeffekt	56 %	57 %	46 %
	Tab af ammonium-N	13 %	11 %	30 %
Biogasgylle (53 % ammoni- umindhold)	Markeffekt	52 %	53 %	43 %
	Tab af ammonium-N	13 %	11 %	29 %
Biogasgylle (75 % ammoni- umindhold)	Markeffekt	68 %	70 %	56 %
	Tab af ammonium-N	13 %	11 %	29 %

I ovenstående tabel ses, at markeffekten for kvæggylle er højere end for biogasgylle. Hertil er at bemærke, at indholdet i biogasgylle ikke er ens fra anlæg til anlæg i modsætning til kvæggylle, hvor ammoniumindholdet oftest ligger i niveauet 55-60 % af total-kvælstof. Ved lagertanke med opdeling af kvæg- og biogasgylle kan indholdet indtastes, og forskellene i markeffekten på din bedrift bliver synlig ud fra valgte parametre i programmet.

I ovenstående simulering, hvor biogasgylle med 53 % ammoniumindhold udløser et tab af ammonium-N med 13 % kan det være svært at forholde sig til, hvad det betyder i praksis. Tabet svarer til ca. 7 kg ammonium-N ved 25 ton gylle udbragt pr. ha. Tidligere landsforsøg har vist, at græsmarker i første brugsår har en gennemsnitlig kvælstofrespons på 12 FEN pr. kg kvælstof, så kvælstof, som fordamper pga. u hensigtsmæssig adfærd ved udbringning, kan give anledning til store økonomiske tab i form af tabt tilvækst i afgrøden. Desuden er det også dyrt at erstatte tabet i handelsgødning, hvis det da overhovedet kan erstattes inden for kvælstofkvoten.

Figur 3 Figuren viser såvel det grafiske resultat som værdierne for afgasset gylle nedfældet i en græsmark (Kilde: Gylleeffekt, SEGES)

Beregningen af markeffekten er meget simpel, så du kan lave den i traktoren – blot du har oplysningerne fra din gylleanalyse. Klik her (<https://gylleeffekt.dlbr.dk/>) for at starte beregningen. Oplysningerne indtastes på første side. Husk at indtaste oplysningerne fra gylleanalysen - klik på "Vis næringsstofindhold". Øverst på siden vælges "Markeffekt", hvorefter du har mulighed for at se, hvor meget ammonium-kvælstof, der tabes ved udkørsel på det pågældende tidspunkt ved den pågældende udbringningsmetode.

REGLER OG TILSKUD

Slåning af braklagte arealer

Af planterådgiver Vivi Ernstsén

Braklagte arealer og MFO-bræmmer må ikke slås i perioden 1. maj til og med den 31. juli. Dette gælder for såvel "almindelig" brak, som MFO-brak og MFO-bræmmer.

I særlige tilfælde er der dele af arealer, som må slås. Følgende tilfælde anses, som særlige tilfælde:

- 1 Risiko for krydsbestøvning mellem dine brakmarker og nabomarker med dyrkning af markfrø af græsmarksplanter, bælgeplanter og bederoer*
- 2 Behov for at bekæmpe forskellige uønskede plantearter, som flyvehavre, kæmpebjørneklo, brændenælder eller tidsler*
- 3 Vildt- og bivenlige tiltag er anlagt på brakmarken, eksempelvis kortklippede vildtstriber.

*efterfølgende må det afslåede plantemateriale ikke fjernes fra marken, hvis der er tale om en brakmark.